

Motion till riksdagen 2012/13:Kr6

**av Tina Ehn och Agneta Börjesson (MP)
med anledning av prop. 2012/13:96**

Kulturmiljöns mångfald

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att politiska mål även ska följas av en vägledning om hur dessa mål kan nås och inom vilken tidsperiod det ska ske.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av uppföljning av det ökade ansvaret och eventuella behov av finansiella justeringar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de svenska fyrarnas kulturhistoriska betydelse.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av ett förtydligande av begreppet metallsökare.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kunskap om de historiska sammanhangen.

Nya nationella mål för kulturmiljöarbetet

De nuvarande målen slutar gälla och ersätts med följande nya mål med avsikt att främja det statliga kulturmiljöarbetet:

- ? Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- ? Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- ? Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- ? En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

Fel! Okänt namn på

De politiska målen måste följas av en vägledning om hur och när dessa avses nås. Målen ska gå att utvärdera och följa upp. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Lagens inledande bestämmelser

I de inledande bestämmelserna pekas på länsstyrelsernas förnyade ansvar. I dag har länsstyrelsen ett ansvar för tillsynen över kulturminnesvården i ett län. Den nya lydelsen anger att länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet. Jag anser att utifall det utpekade ökade ansvaret medför ökade kostnader bör det även finnas en ökning i budget för länsstyrelsernas verksamhet. Om länsstyrelserna får ett utökat ansvar ska även medföljande finansiering ske. Detta är en fråga som bör inrymmas i en uppföljning av verksamheten. Att länsstyrelsernas utökade ansvar ska följas upp bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Kvalifikationsgrund för byggnadsminnesförklaring

Kvalifikationsgrunden för byggnadsminnesförklaring ändras från att en byggnad, antingen enskilt eller som en del av ett bebyggelseområde, eller en anläggning ska vara synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde till att denna ska ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Jag anser att detta är bra då det i sig är ett mer ändamålsenligt uttryck.

I den nämnda följdändring i förslaget som föreslås i förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. föreslås att byggnader bör ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde om de ska förklaras som statligt byggnadsminne. Jag vill i detta sammanhang lyfta upp de svenska fyrarna, som speciell bebyggelse med kulturhistoriska värden, där fyrarna i sig är ett kapitel unik byggnadshistoria. Jag upplever att i dag är det oklart hur samordningen fungerar mellan Riksantikvariet och Fastighetsverket på platser som är besvärliga att nå, t.ex. fyrplatser. Vad som här anförts om fyrarnas kulturhistoriska betydelse bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Reglering avseende metallsökare

Regelverket avseende metallsökare bör förtydligas på ett sådant sätt att det både står i överensstämmelse med EU-rätten och ger skydd för kulturarvet. Jag anser liksom även ett flertal remissinstanser att det brister i en tydlig definition av vad som är en metallsökare, något som i sig kan medföra oklarhet

Fel! Okänt namn på

vid tillståndsprövningar. Ett förtydligande bör därför ske. Även detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Miljömål och kulturmiljön

Regeringen lämnar i propositionen inte några förslag om den odlade mångfalden. Den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena är beroende av att jordbruk fortsätter att bedrivas. Den är beroende av vilka metoder som används i jordbruket. Och av betande djur som bevarar betesmarkernas miljö. Den nutida synen på ett effektivt jordbruk och vad som är fördelaktigt, gynnar oftast inte kulturmiljön. Den odlade mångfalden, trädgårdar och parker är också en del av helheten i en kulturmiljö. Det är också miljöer med enorma värden avseende den biologiska mångfalden. Och en del av en genetisk resursbank avseende växter och djur och ekosystem. Miljöersättningar inom jordbruket är de medel som kan användas och används för att gynna den brukade kulturmiljön. Detta ger den odlade mångfalden och dess kulturlandskap större betydelse än endast ett historiskt värde. Att bevara den odlade mångfalden kan även ha betydelse för den framtida livsmedelsförsörjningen.

Öppenhet och kunskap om de historiska sammanhangen

Jag vill avslutningsvis även förtydliga att betydelsen av att kulturmiljön och arbetet med kulturmiljön alltid bör ha en öppen hållning för minoriteters historia, för det interkulturella och det internationella perspektivet i kulturmiljön, och för kunskapen om de historiska sammanhangen. Kulturmiljöarbetet kan aldrig ske isolerat utan kräver en kontext, där mänsklig rörlighet ingår som en naturlig del. Vad som här anförts om de historiska sammanhangen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 17 april 2013

Tina Ehn (MP)

Agneta Börjesson (MP)